

Finansdepartementet
Skatte- och tullavdelningen
103 33 Stockholm

Yttrande över betänkandet SOU 2016:76 "Skatt på finansiell verksamhet"

Sammanfattning

Alecta, Folksam och Skandia avstyrker betänkandets förslag om att en finansiell verksamhetsskatt införs. Vi står helt bakom Svensk Försäkrings remissvar som belyser vikten av försäkring och redogör för vilka konsekvenser skatten kommer att medföra för försäkringsbranschen och därmed kunderna. Vi vill genom detta yttrande utveckla konsekvenserna för ömsesidiga bolag och dess ägare, dvs. kunderna, eftersom detta inte alls behandlats i betänkandet.

Skattens konsekvenser för ömsesidiga bolag

Utredaren fick av regeringen i uppdrag att ta fram ett förslag till en skatt som minskar den skattefordel som den finansiella sektorn antas ha till följd av att finansiella tjänster är undantagna från mervärdesskatt. I inledningen till utredningens betänkande hänvisas till en rapport från IMF från 2010¹ där förslag om en finansiell aktivitetsskatt lämnades. En sådan skatt skulle bidra till att täcka ytterligare kostnader som uppstår i samband med finanskriser, verka dämpande på den finansiella sektorns storlek på grund av vissa skatteavvikelser för sektorn, exempelvis mervärdesskatteundantaget, samt minska överdrivet risktagande i sektorn.

Vi anser att det är tydligt att ömsesidiga försäkringsbolag inte faller inom ramen för bolag som borde träffas av en sådan beskattning. I detta sammanhang kan också nämnas att finansministern i en radiointervju² i samband med att utredningen presenterade sitt betänkande, hänvisade till att storbankerna gör stora vinster. Enligt finansministern finns det därmed ett utrymme för dessa att vara med och bidra till den gemensamma välfärden.

I betänkandet analyseras effekterna av att skatten införs på löner, vinst och pris. Utredningen drar slutsatsen att det bör finnas ett visst utrymme att övervältra skatten på de skattskyldigas vinster, utan risk för kapitalutflöde från sektorn.³ I

¹ SOU 2016:76 s 44

² <http://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=83&artikel=6557378>

³ SOU 2016:76 s 368

en fotnot på samma sida konstateras kort att för ömsesidiga försäkringsbolag blir effekten densamma oavsett om skatten övervältras på pris eller vinst. Några ytterligare analyser görs inte. Vi ser därför ett stort behov att komplettera utredningen och klargöra effekterna för ömsesidigt ägda bolag.

Den ömsesidiga bolagsformen har funnits sedan 1700-talet och har sitt ursprung i bland annat medeltidens *brandstod*, vilken innebar att alla i byn måste hjälpa till att bygga upp hus som förstörts genom brand. De ömsesidiga bolagen har sedan dess fyllt en viktig samhällsfunktion genom att långsiktigt värna om dess ägares (tillika kunders) gemensamma behov. Själva grundtanken med ett ömsesidigt försäkringsbolag är inte att göra vinst utan att dela en risk med andra till så låg kostnad som möjligt. Eftersom ägarperspektivet sammanfaller med kundperspektivet, har ömsesidiga bolag kundnytta som enda intresse. I ömsesidigt ägda försäkringsbolag är det försäkringstagarna och de försäkrade som tar de finansiella riskerna. Om det uppstår underskott i ett ömsesidigt bolag leder detta till sänkta pensionsutbetalningar, höjda premier eller höjda avgifter.

Ömsesidiga bolag har under de senaste decennierna visat att de står starka i finansiella orostider. Bolagsformen lider dock av att vara relativt okänd vilket kan ge upphov till att regelverksförslag inte alltid tar hänsyn till bolagsformens särskilda förutsättningar. Detta har uppmärksammats av EU-kommissionen som genom framtagandet av en särskild rapport vill belysa förutsättningarna för bolagsformen⁴. Rapporten framhåller bland annat att ömsesidiga bolag främjar långsiktiga investeringar samt bidrar till en stabil finansmarknad och bredare konkurrens.

Alecta, Folksam och Skandia är exempel på ömsesidiga försäkringsbolag. De ömsesidiga bolagen står för en stor del av försäkringsmarknaden i Sverige. Bland försäkringsbolagen förvaltas omkring 70 procent av kapitalet hos ömsesidiga bolag och bolag som bedrivs enligt ömsesidiga principer.

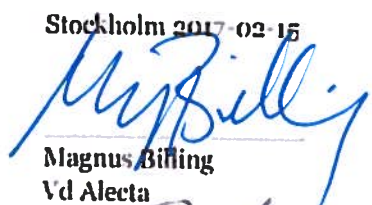
Vi menar att försäkringsbolag i allmänhet och ömsesidiga försäkringsbolag i synnerhet redan bidrar till den gemensamma välfärden. Bolagen bidrar i hög grad till såväl människors trygghet som till ett välfungerande näringsliv genom långsiktiga investeringar. Bolagens trygghetslösningar kan sägas ta vid där samhällets skyddsnet slutar och avlastar därmed välfärdssystemen.

I ömsesidiga försäkringsbolag kommer den föreslagna skatten direkt att drabba de försäkrade eller försäkringstagarna. Finansskatten blir därmed en pensions-skatt med lägre pensioner eller dyrare försäkringar för kunderna som oundviklig följd. I ett läge då kompensationsnivån i det allmänna pensionssystemet kan förväntas bli låg och behovet av privat- och tjänstepensionssparande framstår

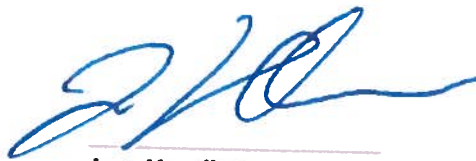
⁴ "Study on the current situation and prospects of mutuals in Europe" daterad 12 november 2012.

som större än någonsin, kan detta knappast antas vara eftersträvat som mål med den föreslagna skatten.

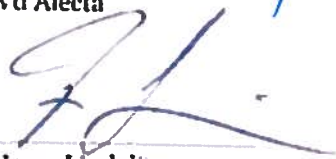
Stockholm 2017-02-15

Magnus Billing
Vd Alecta

Jens Henriksson
Vd och koncernchef Folksam

Frans Lindelöw
Vd och koncernchef Skandia